

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

GENÇ NÜFUSUN İŞGÜCÜ VE EKONOMİ İÇİNDEKİ YERİ

MUSTAFA KESKİN

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Şubat, 2023
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. GENÇ İŞSİZLİK.....	1
3. KÜRESEL İŞSİZLİK VE İSTİHDAM.....	2
4. TÜRKİYE’NİN İŞGÜCÜ	4
5. TÜRKİYE’NİN GENÇ NÜFUSUNUN İŞGÜCÜ	6
6. SONUÇ.....	7
7. KAYNAKÇA.....	7

1. GİRİŞ

Son yıllarda yaşanan küresel olaylar (korona virüs, Rusya-Ukrayna Savaşı, küresel enflasyon vb.) genç işgücünün istihdamını olumsuz yönde etkileyerek gençlerde işsizliği artırmıştır. Genç işsizlik gelişmekte olan ülkelerde daha fazla görünse de sosyal ve iktisadi bakımdan küresel bir sorun teşkil etmektedir.

Türkiye küresel boyutta en fazla işsizlik sorunu yaşayan ülkelerden biridir. Genç nüfusu oldukça fazla olan Türkiye bu avantajına rağmen ciddi bir genç işsizlik sorunu yaşamaktadır. Yüksek genç işsizlik problemine herhangi bir çözüm üretilmediği takdirde gerek ulusal gerekse uluslararası büyüklükte ekonomik ve sosyal problemler meydana gelecektir.

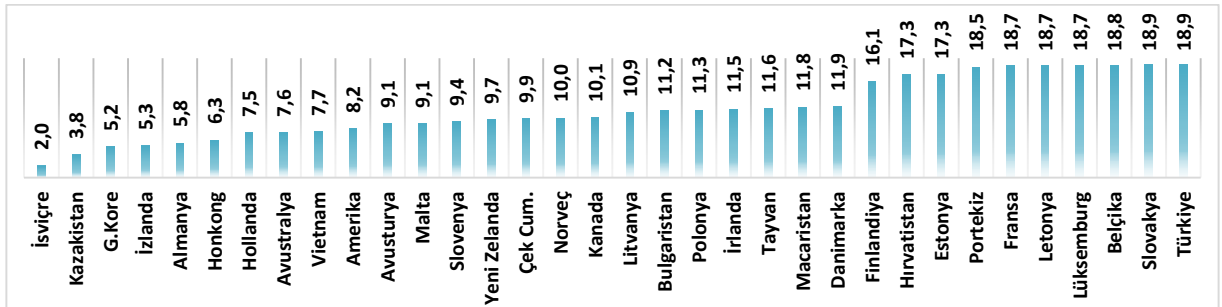
Bundan dolayı raporun ilk bölümünde genç işsizlik kavramı, tarihi, bulguları ve nedenleri incelenmiştir. İkinci bölümde genç işsizlik küresel boyutta ele alınmıştır. Üçüncü bölümde Türkiye'nin işgücü hakkında inceleme yapılmıştır. Son bölümde ise Türkiye'nin genç nüfusunun işgücü hakkında detaylı incelemeler yapılmıştır.

2. GENÇ İŞSİZLİK

15 yaş ve üzeri olarak kabul edilen çalışma yaşına sahip bireylerin çalışmayı arzuladıkları halde iş bulamadıkları duruma işsizlik denilmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü, çalışmaya elverişli olduğu halde belirli bir süre iş arayıp hemen bir işe girmeyi arzulayan bireyleri işsiz olarak tanımlamaktadır. Uzmanlar toplumda işsizlikten en yoğun etkilenen kesimin başında gençler, kadınlar, engelliler ve vasıfsız işçiler olduğunu belirtmektedir.

2022 yılı Aralık ayında genç işsizliği en düşük ülke %2 ile İsviçre iken onu Kazakistan %3,8 ve Güney Kore %5,2 ile izlemektedir. Türkiye ise dünya ülkelerinin içinde %18,9 ile otuz dördüncü sırada yer almaktadır.

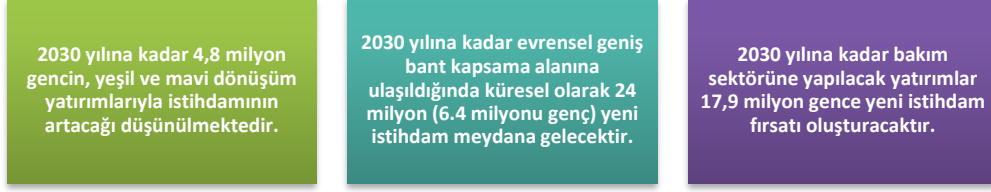
Grafik 1: Ülkelere Göre Genç İşsizlik Oranı (2022 Aralık, %)

Kaynak: Trading Economics

Bir ülkenin genç nüfusunun fazla olması o ülkeyi iktisadi anlamda güçlü kılmaktadır. Ancak genç işgücünün istihdamda etkin ve verimli bir şekilde kullanılmaması yetişkin işsizliğin olumsuzluklarından çok daha büyük olacaktır. Bundan dolayı genç işsizlik salt iktisadi değil aynı zamanda toplumsal bir sorun teşkil etmektedir.

Şekil 1: Genç İşsizlikle İlgili Küresel Tahminler

Kaynak: Uluslararası Çalışma Örgütü

Küresel ekonomide 15-24 yaş aralığındaki işsizlik oranı, 25 yaş üstü işsizlik oranının yaklaşık olarak 3,5 katıdır. 2008 yılında meydana gelen küresel krizin ardından %13'ün üzerine kadar çıkan ve o seviyelerde duraklama eğiliminde bulunan küresel genç işsizlik gelişmekte olan ülkelerde çok daha büyük problemdir. Gelişmekte olan ülkelerdeki genç nüfusun fazla olması genç işsizliğin yarattığı sosyo-ekonomik sıkıntıları da artırmaktadır.

Şekil 2: Genç İşsizliğin Nedenleri

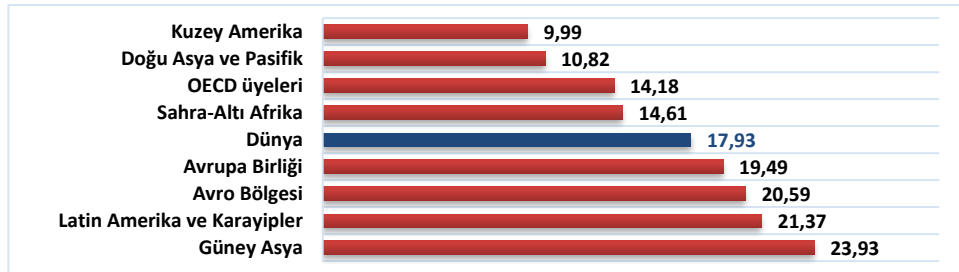

Kaynak: <https://avesis.deu.edu.tr/yayin/ca2cb75a-1ae0-43a8-9cdd-238e978a0aa5/turkiyenin-genc-nufus-avantaji-genc-issizlik-sorunu-ve-genc-girisimci-destekleri/document.pdf>

3. KÜRESEL İŞSİZLİK VE İSTİHDAM

Uzmanlar küresel istihdamın 2023'te, %1 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir. 2023 yılında küresel işsizlik ise %5,8 oranında artacağı düşünülmektedir. Böylece toplam 208 milyona yakın bireyin işsiz olacağı ön görülmektedir. Bu artış tahminleri yüksek gelirli ülkelerdeki işgücü arzının düşük olmasından dolayı ılımlı seviyelerdedir. Dünya'nın 15-24 yaş arası işsizlik oranı %17,93'tür. En çok genç işsizliğin olduğu bölge ise %23,93 ile Güney Asya olmuştur.

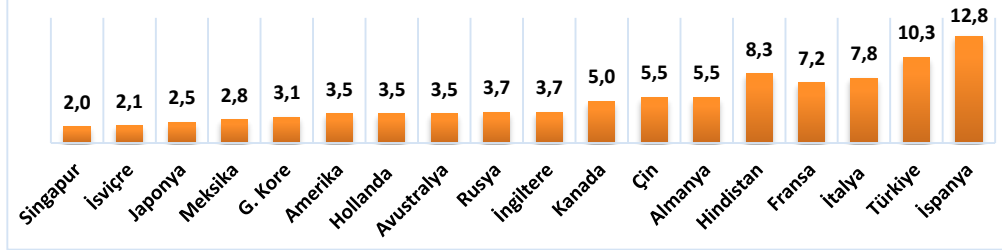
Grafik 2: 15-24 Yaş Arası Küresel İşsizlik(2021, %)

Kaynak: Macrotrends

Küresel iş açığı 2022 yılında 473 milyona çıkmış durumdadır. Aşağıdaki şekilde küresel işsizlik oranları sıralanmıştır. Buna göre Singapur %2'lik işsizlik oranıyla dünyada en az işsiz bireyin olduğu ülkedir. İsviçre %2,1 ile ikinci, Japonya %2,5 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye ise %10,3 ile listenin sonlarında bulunmaktadır.

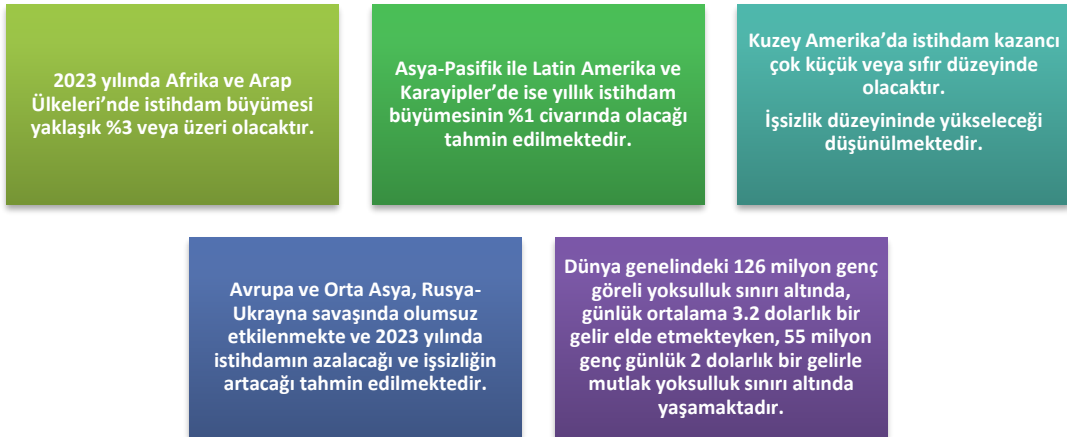
Grafik 3: Dünya İşsizlik Oranı Sıralaması (2022 Aralık, %)

Kaynak: Trading Economics

2022 yılında küresel işgücüne kadınların %47,4'ü, erkeklerin ise %72,3'ü katkı sağlamıştır. 15-24 yaş aralığındaki gençler kendilerine uygun iş bulmada ve buldukları işte istikrar sağlamakta güçlü çökmektedirler. Gençlerdeki işsizlik oranı yetişkinlerin işsizlik oranından üç katı fazla seyretmektedir. Her beş gençten birinden fazlası ne eğitim ne de istihdam da faaliyet göstermemektedir.

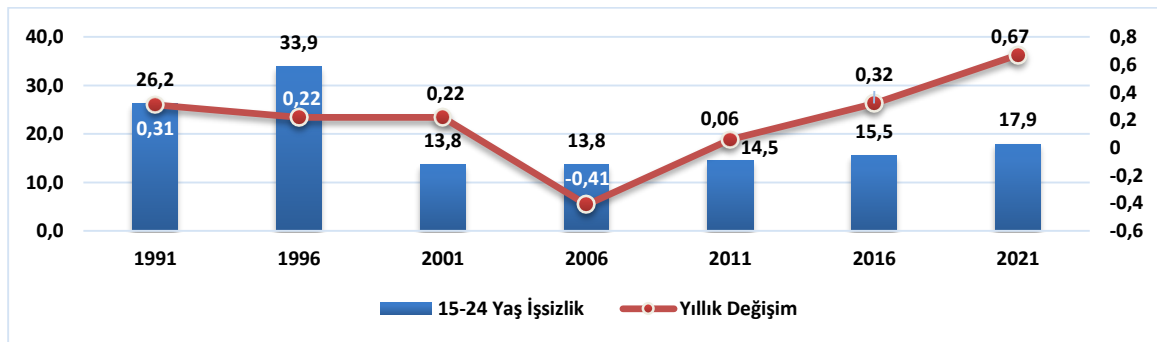
Şekil 3: Dünya Genelinde 2023 Yılı İstihdam Tahminleri

Kaynak: Uluslararası Çalışma Örgütü

Aşağıdaki grafikte 1991'den 2021 yılına kadar olan küresel genç işsizlik verileri yer almaktadır. Buna göre 2021 yılı itibarıyla dünyadaki genç işsizlik oranı %17.9 olmuştur.

Grafik 4: Dünya Genç İşsizlik Oranı (1991-2021, %)

Kaynak: Macrotrends

4. TÜRKİYE’NİN İŞGÜCÜ

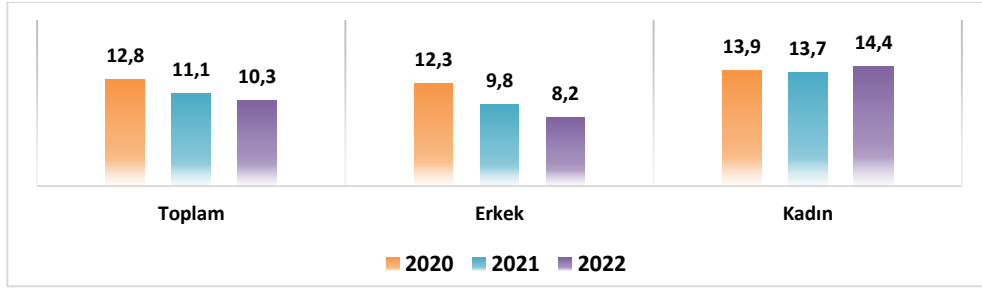
Uluslararası Çalışma Örgütü’nün araştırmalarına göre kayıt dışı çalışmanın yetişkinlere göre daha fazla olduğu genç istihdamı, Covid-19 sürecinin de etkisiyle bozulan piyasalarda düşük seyretmektedir. Genç çalışanların yetişkinlere göre işlerinden çıkarılma durumunun üç kat daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Türkiye’de gençler, işgücü piyasasına girmeden önce alacakları kaliteli eğitim ve sürdürülebilir nitelikte insana yakışır bir iş standardı sunulduğu takdirde istihdamlarını artırabileceklerdir. Aşağıdaki grafikte Türkiye’nin son 3 yıla ait işsizlik verileri gösterilmektedir.

Buna göre 2020 yılı Aralık ayında %12,8 olan işsizlik 2021 Aralık ayında ise yaklaşık %14 oranında bir düşüşle %11,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında ise bu düşüş devam ederek %10,3 bandına gerilemiştir.

2022 yılı Aralık ayında erkeklerde %8,2 olan işsizlik oranı kadınlarda ise %14,4 düzeyindedir. Erkeklerdeki işsizlik oranları son 3 yılda düşme eğilimi gerçekleştirirken kadınlarda dalgalı bir seyir izlemiştir.

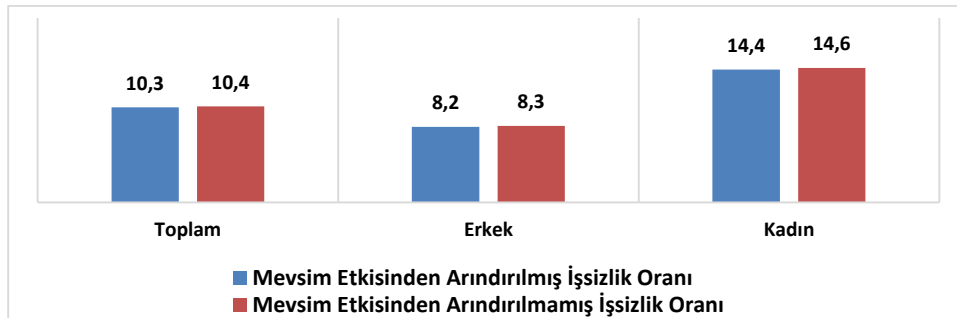
Grafik 5: İşsizlik Oranı (Aralık-2020,2021,2022- %)

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkisinden arındırılmamış işsizlik oranı incelendiğinde, 2022 yılı Aralık ayında toplam işsizlik %10,4’tür. Erkeklerdeki işsizlik %8,3 iken kadınlardaki işsizlik %14,6 oranındadır.

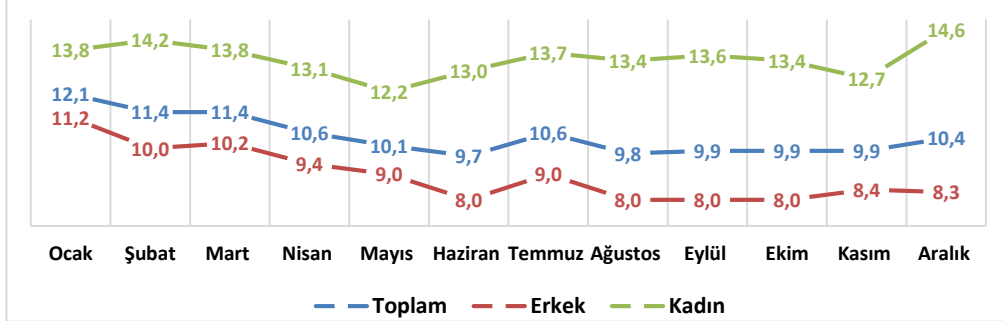
Grafik 6: Mevsim Etkisinden Arındırılmış ve Arındırılmamış İşsizlik Oranları (Aralık 2022, %)

Kaynak: TÜİK

2022 yılında aylara göre işsizlik oranı incelendiğinde, toplam işsizlik Ocak ayında %12,1 iken Haziran ayına kadar %9,7’ye kademeli olarak düşmüştür. Temmuz ayında %10’un üzerine çıkmış ve tekrar düşüş eğilimine girmiştir.

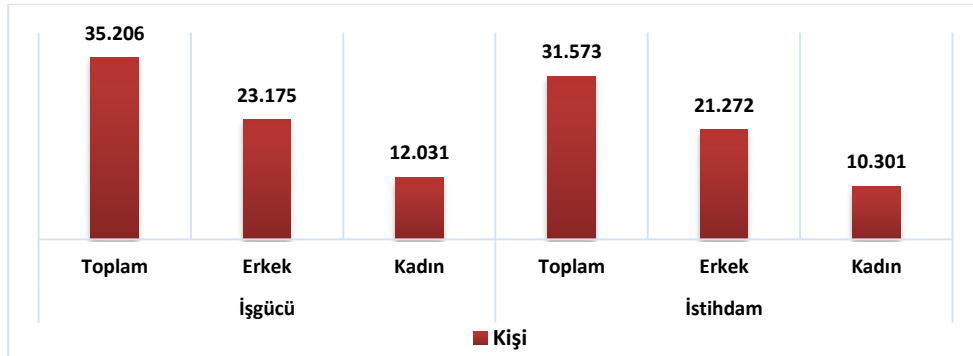
Grafik 7: Aylara Göre İşsizlik Oranı (2022, %)

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin 2022 yılı Aralık ayı işgücü ve istihdamı incelendiğinde toplamda 35.2 milyon kişilik bir işgücüne karşılık 31.5 milyon kişi istihdam edilmektedir. Erkeklerde 23.1 milyon kişilik işgücüne 21.2 milyon kişi cevap vermiştir. Türkiye'de 12 milyon kişilik kadın işgücününün 10.3 milyonu istihdama katkı sağlamıştır.

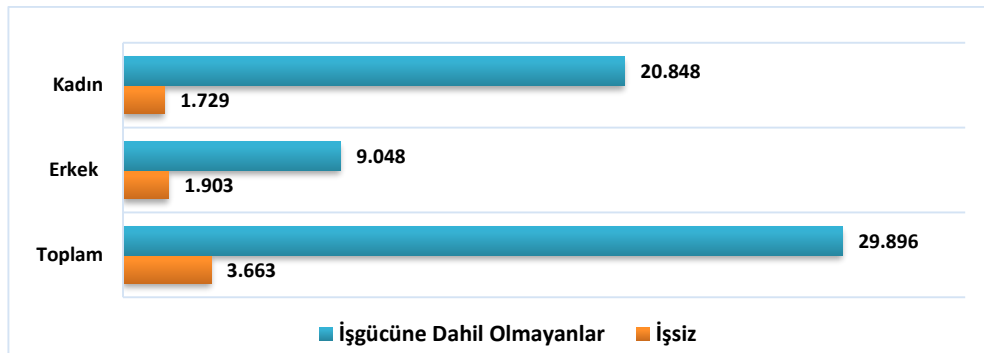
Grafik 8: İşgücü ve İstihdam (Aralık 2022, 1000 Kişi, %)

Kaynak: TÜİK

Türkiye'de işgücüne dâhil olmayan toplam 29.8 milyon birey bulunurken bu bireylerin 9 milyonunu erkekler 20.8 milyonunu ise kadınlar oluşturmaktadır. Toplamda 3.6 milyon işsiz kişiden 1.9 milyonu erkek, 1.7 milyonu ise kadındır.

Grafik 9: İşsiz ve İşgücüne Dâhil Olmayanlar (Aralık 2022, 1000 Kişi)

Kaynak: TÜİK

Türkiye’de 2022 yılının son ayında 30.1 milyon kişi aktif olarak çalışmaktadır. Bu miktardan 20.4 milyon kişi haftalık ortalama 45.9 saat çalışan erkeklerden oluşurken diğer kısmı ise 9.6 milyon kişi ile haftalık ortalama 40.2 saat çalışan kadınlardan meydana gelmektedir.

Tablo 1: İş Başında Olanlar ve Haftalık Çalışma Saatleri (Aralık 2022, 1000 Kişi, Saat)

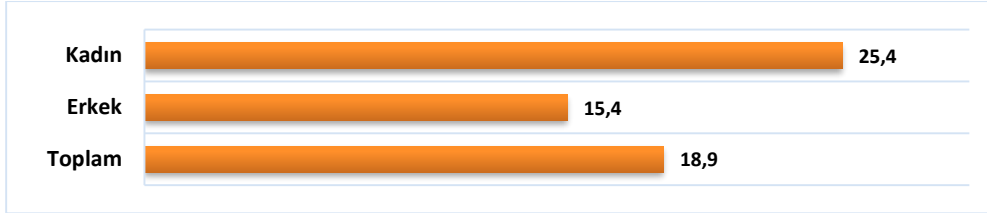
Yıl	TOPLAM		ERKEK		KADIN	
	İş Başında Olanlar	Haftalık Çalışma Saati	İş Başında Olanlar	Haftalık Çalışma Saati	İş Başında Olanlar	Haftalık Çalışma Saati
2020	24.194	42,6	16.794	44,3	7.401	38,7
2021	28.277	44,7	19.286	46,5	8.991	40,9
2022	30.113	44,1	20.488	45,9	9.625	40,2

Kaynak: TÜİK

5. TÜRKİYE’NİN GENÇ NÜFUSUNUN İŞGÜCÜ

Bu bölümde Türkiye’nin genç nüfusundaki temel işgücü istatistikleri çeşitli grafik ve tablolar vasıtasıyla incelenmiştir. Buna göre Türkiye’nin genç nüfusundaki işsizlik oranları incelendiğinde toplamda %18,9, erkeklerde %15,4 ve kadınlarda ise %25,4 olarak tespit edilmiştir.

Grafik 10: Genç Nüfusta İşsizlik Oranı "15-24 Yaş" (Aralık 2022, %)

Kaynak: TÜİK

Temel işgücü istatistiklerine göre Türkiye’de 2022 Aralık ayında toplam 11.8 milyon genç nüfus bulunmaktadır. Bu nüfusun 5.3 milyonu işgücünü oluştururken 4.2 milyonu istihdam edilebilmektedir. Bu nüfusta 1 milyonun (%20) üzerinde işsiz genç bulunmaktadır. 6.5 milyon genç işgücüne dâhil olmazken işgücüne katılma oranı ise %45.2 şeklindedir.

Tablo 2: 15-24 Yaş Arası Gençlerin Toplam Temel İşgücü Göstergeleri (1000 Kişi, %)

Yıl	15 - 24 Yaşları Arasındaki Genç Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne Dâhil Olmayanlar	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2020	11.775	4.500	3.286	1.214	7.275	38,2	27,9	27,0
2021	12.117	5.047	3.901	1.146	7.070	41,7	32,2	22,7
2022	11.888	5.372	4.296	1.076	6.516	45,2	36,1	20,0

Kaynak: TÜİK

2022 yılı Aralık ayında Türkiye’deki genç erkeklerin nüfusu 6 milyon kişi iken bunun 3.5 milyonu işgücüne dâhildir. Genç erkeklerin 2.9 milyonunun istihdamı sağlanırken 583 bini ise işsizdir. İşgücüne katılım oranı ve istihdam oranları sırasıyla %57,9 ve %48,4 ’tür. Türkiye’nin genç erkeklerindeki işsizlik oranı ise %16,5 olmuştur.

Tablo 3: 15-24 Yaş Arası Erkeklerin Temel İşgücü Göstergeleri (1000 Kişi, %)

Yıl	15 - 24 Yaşları Arasındaki Genç Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne Dâhil Olmayanlar	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2020	6.033	2.963	2.245	718	3.070	49,1	37,2	24,2
2021	6.175	3.227	2.579	648	2.947	52,3	41,8	20,1
2022	6.097	3.533	2.950	583	2.564	57,9	48,4	16,5

Kaynak: TÜİK

2022 yılı Aralık ayında Türkiye’deki genç kadınlarının nüfusu 5.7 milyon kişi iken bunun 1.8 milyonu işgücüne dâhildir. Genç kadınların 1.3 milyonuna istihdam sağlanırken 492 bini ise işsizdir. İşgücüne katılım oranı ve istihdam oranları sırasıyla %31,8 ve %23,2’dir. Türkiye’nin genç kadınlarındaki işsizlik oranı ise %26,8 olmuştur.

Tablo 4: 15-24 Yaş Arası Kadınların Temel İşgücü Göstergeleri (1000 Kişi, %)

Yıl	15 - 24 Yaşları Arasındaki Genç Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne Dâhil Olmayanlar	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2020	5.742	1.537	1.041	496	4.205	26,8	18,1	32,3
2021	5.942	1.820	1.322	498	4.122	30,6	22,2	27,4
2022	5.791	1.839	1.346	492	3.952	31,8	23,2	26,8

Kaynak: TÜİK

6. SONUÇ

Bu çalışmada yetişkin ve genç bireyler işgücü, istihdam ve işsizlik boyutlarıyla incelenmiştir. İşsizlik gelir yoksunluğuna neden olan iktisadi bir sorun olmasının yanı sıra psikolojik ve sosyolojik bir problemdir. Yetişkin işsizliğin vermiş olduğu tahribattan çok genç işsizliğin verdiği tahribat daha büyük bir sorundur.

Dünyada ve Türkiye’de milyonlarca genç iş hayatında yetersiz gelir ve severek yapmadığı işlerde çalışmak zorunda kalmıştır. Genç kadınlar bir iş edinebilmek ya da edindiği işte sürekliliklerini koruyabilmek için toplumsal cinsiyet rolleri dâhil birçok engel ile karşı karşıya kalmaktadır.

Sonuç olarak gençlerde gitgide artan nitelik uyumsuzluğu problemi işsizlik oranını ciddi bir şekilde etkilemektedir. Yeni mezun olan gençlerin iş hayatına atılım süreçleri zorlaşmış ve “ne eğitimde ne istihdamda” olan gençlerin miktarı artmıştır.

7. KAYNAKÇA

- ✂ Türkiye İstatistik Kurumu
- ✂ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- ✂ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi
- ✂ Uluslararası Çalışma Örgütü – Gençler İçin Küresel İstihdam Eğilimleri, Dünyada İstihdam ve Sosyal Görünüm 2023
- ✂ Özgür ŞAHAN, Özgür SARAÇ- Türkiye’nin Genç Nüfus Avantajı, Genç İşsizlik Sorunu Ve Genç Girişimci Destekleri
- ✂ <https://www.ilo.org/ankara/areas-of-work/youth-employment/lang--tr/index.htm>
- ✂ https://www.ilo.org/ankara/news/WCMS_853535/lang--tr/index.htm
- ✂ <https://crackittoday.com/current-affairs/global-employment-trends-for-youth-ilo/>
- ✂ <https://www.macrotrends.net/countries/WLD/world/youth-unemployment-rate>
- ✂ <https://tr.tradingeconomics.com/country-list/unemployment-rate>